

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Ўзбекистон Республикаси
Қишлоқ хўжалиги вазирлиги

**5A411202 – Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислигининг
малака талаблари**

Тошкент

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат аграр университети;
- Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси.

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» август даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» август даги 418- сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	<i>5A411202 – Манзарали боғдорчилик</i> магистратура мутахассислигининг умумий таснифи	4
1.1	Қўлланиш соҳаси	4
1.1.1.	<i>5A411202–Манзарали боғдорчилик</i> магистратура мутахассислиги малака талабининг қўлланилиши.....	4
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2	<i>5A411202 – Манзарали боғдорчилик</i> мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг таснифи	4
1.2.1.	<i>5A411202 – Манзарали боғдорчилик</i> мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари.....	4
1.2.2.	<i>5A411202 – Манзарали боғдорчилик</i> мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари.....	4
1.2.3.	<i>5A411202 – Манзарали боғдорчилик</i> мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари.....	5
1.2.4.	<i>5A411202 – Манзарали боғдорчилик</i> мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари.....	5
2.	<i>5A411202 – Манзарали боғдорчилик</i> таълим мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	6
2.1.	Умумий компетенциялар.....	6
2.2.	Касбий компетенциялар.....	7
2.3.	Касбий квалификациялар.....	7
3.	<i>5A411202 – Манзарали боғдорчилик</i> магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	7
3.1.	<i>5A411202 – Манзарали боғдорчилик</i> магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар	7
3.2.	<i>5A411202 Манзарали боғдорчилик</i> магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми.....	8
	Библиографик маълумотлар.....	8

1. 5A411202 – Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислигининг умумий таснифи

5A411202 – Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи кундузги таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Магистратура дастурининг меъёрий муддати 2 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. 5A411202 – Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислиги малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби **5A411202 – Манзарали боғдорчилик** магистратура мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур магистратура мутахассислиги бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;

- магистратура мутахассислигининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- магистратура битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган баклавриат битирувчилари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5A411202 – Манзарали боғдорчилик мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг тавсифи

1.2.1. 5A411202 – Манзарали боғдорчилик мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг соҳалари:

5A411202 – Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислиги – Олий, малака ошириш ва қайта тайёрлаш, умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида мутахассисликка оид фанларни ўқитиш; Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида, давлат бошқаруви органлари, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси тизимида манзарали дарахт-бута ўсимликларининг уруғчилигини ташкил этиш, кўчатларини етиштиришнинг замонавий технологияларини қўллаш, манзарали кўчатзорларни лойиҳалаш, ташкил этиш ва фойдаланиш, манзарали боғдорчиликни ташкил этиш, манзарали ўсимликлар ҳолатининг мониторинги, манзарали дарахт-буталарнинг турли минтакалар учун ассортиментини тузиш, интродукцияси ва иклимлаштириш, илмий тадқиқот ишларини ўтказиш, ўрта махсус касб-хунар таълими, олий ўқув юртлари ва кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш муассасаларида мутахассисликка оид комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. 5A411202 – Манзарали боғдорчилик мутахассислиги бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг объектлари:

– олий таълим, қайта тайёрлаш ва малака ошириш, профессионал таълим муассасаларида педагогик фаолият;

- Фанлар академияси ва тармок илмий-тадқиқот институтлари ва марказлари ҳамда олий таълим муассасаларида илмий-тадқиқот фаолияти ва жараёнлар;
- илмий, техникавий ва технологик масалалар билан боғлиқ академик, илмий тадқиқот ва муассаса ташкилотлари;
- давлат ва маҳаллий бошқарув органлари, унинг турли ҳудудий бўлинмаларида бошқарув жараёнлари;
- Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси, унинг ҳудудий бошқарма ва бўлимларида манзарали кўчатчиликни бошқариш жараёнлари;
- ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ташкилотларида ишлаб чиқариш жараёнларини ташкил этиш ва бошқариш жараёнлари.
- ташкилий-бошқарув объектлари;
- меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар.

1.2.3. Мутахассислик бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг турлари

- илмий-тадқиқот фаолияти;
- педагогик фаолият;
- манзарали кўчат етиштириш фаолияти;
- гулчилик фаолияти;
- ташкилий-бошқарув фаолияти;
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолияти.

1.2.4. 5A411202 – Манзарали боғдорчилик мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий вазифалари:

5A411202 – Манзарали боғдорчилик мутахассислиги бўйича Миллий малака рамкасининг 7-малака даражаси ҳамда магистр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ магистратура битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Илмий-тадқиқот ва педагогик фаолиятида:

- илмий, амалий тадқиқотларни ўтказиш, тажриба натижаларини таҳлил қилиш ва улар асосида илмий асосланган хулосалар чиқариш, илмий янгиликларни кашф этиш;
- илмий мақолалар, маърузалар, рисола, ўқув адабиётлар тайёрлаш ва таҳрир қилиш, ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиш, рефератлар ва библиографияларни тузиш;
- илмий адабиётлар ва интернет тармоғида энг янги илмий, конструкторлик, технологик ва эксплуатацион ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;
- илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўтказиш ҳамда фаол иштирок этиш;
- мос мутахассислик мавзуси бўйича илмий лойиҳаларни ишлаб чиқиш, ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ва назарий моделларини ишлаб чиқиш;
- олий таълим, қайта тайёрлаш ва малака ошириш, профессионал таълим муассасаларида мутахассислиги бўйича педагогик ва ўқув-услубий фаолият юритиш;
- ўқув жараёнини ва илмий фаолиятни ташкил қилиш, замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан, ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиб ўқув машғулотларини ўтказиш;
- электрон (e-learning), мобил (m-learning), масофавий ахборот технология ва ўқув-методик мажмуаларни мукамал ўзлаштириш;
- педагогик ва илмий маҳорати ҳамда малакасини мунтазам ошириб бориш.

Манзарали кўчат етиштириш ва гулчилик фаолиятида:

- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш;
- ташкилот, корхона ва уларнинг алоҳида бўлимлари ташкилий тузилмасини оптималлаштириш, ходимларнинг профессионал тайёргарлик даражасини ошириб

боришни ташкил қилиш ва бошқариш, меҳнат салоҳиятидан самарали фойдаланишни режалаштириш, меҳнатни рағбатлантириш тизимини йўлга қўйиш;

- манзарали кўчат етиштирувчи хўжаликларда дарахт ва буталар кўчатларини етиштириш, уларга шакл бериш, замонавий иссиқхоналарда гул кўчатларини етиштириш ишларини режалаштириш ва амалга ошириш;

- ишлаб чиқариш фаолияти натижалари бўйича маълумотларни қайта ишлаш усулларида фойдаланиш ва мониторингини олиб бориш;

- фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқариш жараёнига тадбиқ этиш;

- иқтисодий ва ижтимоий самарадорликни баҳолаш;

- амалий фаолиятда инструментал воситаларни ва ишлаб чиқариш муҳитини такомиллаштириш;

Ташкилий-бошқарув ҳамда ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- замонавий ахборот технологиялар тизимидан фойдаланиб ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ҳамда механизмларини ишлаб чиқиш;

- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;

- бажарилаётган иш режасини тузиш ва бу ишни назорат қилиш, ишни бажариш учун зарур бўлган ресурсларни режалаштириш, ўз ишининг натижаларини баҳолаш;

- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнгин, техника ва меҳнат хавфсизлигини талабларига мослигини мониторинг қилиш;

- касбий этика қоидаларига риоя қилиш;

- манзарали боғдорчиликда янги манзарали дарахт-буталар турлари ва навларини танлаш, кўпайтириш усуллари ҳамда етиштириш технологиялари бўйича ўрмон хўжаликлари ва манзарали кўчатчиликка ихтисослашган хусусий корхоналар ҳамда шахсий томорқа эгаларига маслаҳат бериш;

- манзарали боғдорчиликда инновацион ишланмалар бўйича таҳлиллар тузиш;

- магистр ихтисослигига мос мавзулардаги лойиҳаларни экспертиза қилиш бўйича эксперт гуруҳларида иштирокчи сифатида қатнашиш;

- пуллик таълим хизматларини ташкил этиш ва амалга ошириш, ихтисосликка мос мавзу бўйича турли хизматларни кўрсатиш.

2. 5A411202 – Манзарали боғдорчилик таълим мутахассислиги бўйича магистрларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асоси, иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиши;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, илмий тадқиқот ва педагогика методологиясини билиши ва касбий фаолияти ундан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиши;

- ўз фаолиятида меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана олиши, ўзининг касбий фаолиятида асосли мустақил қарорлар қабул қила билиши;

- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, сақлаш, қайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошқариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиши;

- ахборот технологияларидан фойдалана олиши, ахборотлашган жамият шароитида ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва

таҳдидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя қилиш қобилиятига эга бўлиши.

2.2. Касбий компетенциялар:

– илмий, амалий тадқиқотлар олиб бориш, тажриба натижаларини қайта ишлаш ва улар асосида илмий асосланган хулосалар чиқариш, илмий мақолалар тайёрлаш ва таҳрир қилиш, илмий семинар, конференция ва симпозиумларни ташкил этиш, ўтказиш, илмий лойиҳаларни ишлаб чиқиш кўникмаларига эга бўлиш;

– педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланишни билиш;

– таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашишни билиш;

– илмий фаолияти натижалари бўйича давлат ва хорижда эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш кўникмаларига эга бўлиши;

– давлат, нодавлат ва ношароит ташкилотлари томонидан эълон қилинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши;

– ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш кўникмаларига эга бўлиши;

– ташкилот, корхона ва уларнинг алоҳида бўлинмалар ташкилий тузилмасини оптимallasштириш, ходимларнинг профессионал тайёргарлик даражасини ошириб боришни ташкил қилиш ва бошқариш, меҳнат салоҳиятидан самарали фойдаланишни режалаштириш, меҳнатни рағбатлантириш тизимини йўлга қўйиш кўникмаларига эга бўлиши;

– ташкилот, корхона ва уларнинг алоҳида бўлимлари ташкилий тузилмасини оптимallasштириш, ходимларнинг профессионал тайёргарлик даражасини ошириб боришни ташкил қилиш ва бошқариш, меҳнат салоҳиятидан самарали фойдаланишни режалаштириш, меҳнатни рағбатлантириш тизимини йўлга қўйиш кўникмаларига эга бўлиш;

– манзарали кўчат етиштирувчи хўжаликларда дарахт ва буталар кўчатларини етиштириш, уларга шакл бериш, замонавий иссиқхоналарда гул кўчатларини етиштириш ишларини режалаштириш ва амалга ошириш кўникмаларига эга бўлиш;

– ишлаб чиқариш фаолияти натижалари бўйича маълумотларни қайта ишлаш усулларидан фойдаланиш ва мониторингини олиб бориш кўникмаларига эга бўлиш;

– фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқариш жараёнига тадбиқ этишни қўллай олиш;

– кўкаламзорлаштириш объектларида ва манзарали кўчатзорда инвентаризация ўтказишни билиш;

– иқтисодий ва ижтимоий самарадорликни баҳолаш, тармоқлар ва соҳалар бўйича ишлаб чиқариш ҳисоботларини тузиш ҳамда уларни шарҳлаш кўникмаларига эга бўлиш;

– амалий фаолиятда инструментал воситаларни ва ишлаб чиқариш муҳитини такомиллаштириш малакасига эга бўлиш.

2.3. Касбий квалификациялар:

Илмий-тадқиқот институти илмий ходими, кафедра ўқитувчиси, лойиҳа ташкилотларида илмий ходим, манзарали боғдорчилик агрономи, манзарали кўчатзор агрономи, топиар лойиҳалаштирувчи, йўл қурилиши агрономи, ободонлаштириш агрономи, лойиҳалаштирувчи муҳандис, флорист, дендролог, вертикал режалаштириш муҳандиси квалификацияларига эга бўлиш мумкин.

3. 5A411202 – Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5A411202 – Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Магистратура мутахассислиги ўқув режаси ва фанлар дастурлари бўйича магистрлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига

кўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, татиллар, семестрлар бўйича ўтиладиган “Умумметодологик фанлар”, “Мутахассислик фанлари”, машғулотлар турлари, ажратилган соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. 5A411202 – Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига - 30 соат қилиб белгиланиши мумкин. Қолган соатлар ҳажми мустақил таълим учун ажратилади.

Жорий, оралик ва якуний аттестацияларни ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурининг умумий ҳажми 2 йиллик ўқув даври учун ҳафталик ўқув юкламалардан келиб чиққан ҳолда белгиланади.

Ўқишнинг норматив муддати 2 йил бўлганда ўқув жараёни 100 ҳафтани ташкил этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун*
Назарий таълим ва илмий фаолият	60%
<i>Шу жумладан, мустақил таълим</i>	-
Аттестациялар	6%
Кредит таълим тизимига кириш	2%
Илмий амалиёт (стажировка)	16%
Таътиллар	16%

Библиографик маълумотлар

УДК: 002:651.1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

фан ва таълим, ташкиллаштириш, илмий тадқиқот ишлари, педагогик технология, миллий ғоя, ахборот технологиялари, манзарали боғдорчилик, манзарали дарахт ва буталар уруғчилиги, манзарали кўчатзор, манзарали дарахтзорлар, бош режа, дендрорежа, манзарали композиция, манзарали дарахт ва буталарнинг ассортименти, манзарали гуллар, парваришlash агротехникаси, вертикал планировка, смета ҳужжатлари, инновацион ишланма, сервис хизмати, илмий ҳисобот.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат аграр университети

Ректор Б.А.Сулаймонов

2020 йил « 20 » июль

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълимни ривожлантириш
тадқиқотлари ва инновация технологияларни
таъбиқ этиш маркази

Директор З.Хакимов

2020 йил « 20 » июль

М.Ў.

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси

Раис Н.Ж. Бакиров

2020 йил « 30 » июль

М.Ў.

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институти

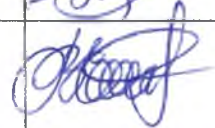
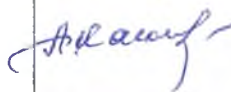

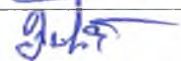
Директор А.Х.Хамзаев

2020 йил « 30 » июль

М.Ў.

5A411202 – Манзарали боғдорчилик магистратура таълим йўналиши бўйича малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқарувчи Ишчи гуруҳ таркиби

т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис			
1	Х.Машрапов	Ўрмон хўжалиги ва ландшафт дизайн факультети декани, доцент	
Аъзолари:			
2	М.Холмуротов	Ўрмон хўжалиги ва ландшафт дизайн факультети ЎУК раиси, ишчи гуруҳ раиси ўринбосари	
3	Я.Юлдашов	Ўрмончилик кафедраси мудир, профессор	
4	Э.Бердиев	Манзарали боғдорчилик кафедраси мудир, профессор	
5	А.Қайимов	Манзарали боғдорчилик кафедраси профессори	
6	М.Қаландаров	Ўрмончилик кафедраси профессори	
7	С.Турдиев	Манзарали боғдорчилик кафедраси доценти	
8	Ҳ.Ҳамроев	Ўрмончилик кафедраси доценти	
9	В.Қайсаров	Доривор ўсимликлар кафедраси мудир, доцент	
10	А.Ганиев	Доривор ўсимликлар кафедраси, профессори	
11	Э.Ахмедов	Доривор ўсимликлар кафедраси доценти	

Ўқув ишлари бўйича проректор

С.Я.Исламов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
бакалаврият таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) учун янгидан яратиладиган малака талабларига
киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий
фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

Т.р.	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалаврият таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги)		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш	<p align="center">Битирувчи бакалавр қуйидаги касбий қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш соҳасида ишлаб чиқариш фаолиятини самарали юритишни ташкил этиш; - манзарали ўсимликлар систематикаси, биологияси ва экологиясини билиш; - манзарали ўсимликлар касаллик ва зараркунандаларини аниқлаш уларга қарши кураш олиб бориш чора-тадбирларини қўллаш; - кўкаламзорлаштиришда ҳисоб-технологик харитасини тузиш ва агротехник усулларини билиш; - кўкаламзорлаштириш учун талаб этиладиган ишчи кучи, техника воситалари, ўғитлар, уруғлар, экиладиган кўчат материаллар ва бошқа ресурсларни ҳисоблай билиш; - кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли қурилиш учун ер майдонини тақсимлаш ва режалаштириш; - кўкаламзорлаштириш учун энг манзарали дарахт-бута турларини ва энг самарали техника воситаларини танлай олиш; - манзарали дарахтларнинг кўчатларини етиштириш; - дарахт ва буталарга манзарали шакл бериш ҳамда уларни парваришлаш; - кўкаламзорлаштиришда механизация ва бошқа техника воситалари ёрдамида бажариладиган ишларнинг сифатини назорат қилиш; - турли иқлим шароитларида кўкаламзорлаштириш мақсадлари учун манзарали ўсимликларни танлаш; - суғорилмайдиган ва шўрланган тупроқли худудларни кўкаламзорлаштириш учун дарахт ва бута турларини танлаш; - ландшафт қурилиши соҳасида илмий-изланишлар натижаларини ва инновацион технологияларни ишлаб чиқаришга мустақил тадбиқ қила олиш; - кўкаламзорлаштириш ишларини такомиллаштириш бўйича инновацион ишланмалар маълумотларини излаб топиш ва амалиётга татбиқ этиш;

			<ul style="list-style-type: none"> - меҳнат жамоасини бошқаришда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва замонавий бошқарув усулларини қўллаш; - кўкаламзорлаштиришнинг ишлаб чиқариш ва молия режасини тузиш; - бизнес план тузиш; - иш ҳажмларининг бажарилишини нарядлар асосида тўловини ташкил этиш; - бажарилган ишларнинг иктисодий самарадорлигини аниқлаш; - бажариладиган ишлар учун ҳисоб-технологик картасини тузиш; - ўрмон хўжалигида ишчи лойиҳалар тузиш; - кўкаламзорлаштириш тармоқларининг иш фаолиятини олдиндан башоратлаш ва самарадорлигини баҳолаш; - кўкаламзорлаштириш агротехнологиялари бўйича илмий ғояларни тезда ўзлаштириб, танкидий баҳо бериб, уни тадбиқ этиш йўлларини аниқлаш; - атроф муҳитни муҳофаза қилиш, меҳнат фаолияти хавфсизлигини ва ишлаб чиқариш санитариясини таъминлаш, жароҳатланиш ва касбий касалликларни профилактикаси бўйича чора тадбирларни амалга ошириш ва бошқа ҳолатларни назорат қилиш.
2.	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн	<p>Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар билиши шарт бўлган барча талабларни мутахассислиги бўйича магистр янада юқори даражада билиши ва бажариши керак.</p> <p>Бундан ташқари у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш меъёрлари ва услубларини илмий асосда ишлаб чиқиш; - кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли қурилишда қўлланиладиган манзарали дарахт ва бута турларини танлашнинг илмий асосларини билиш ва таҳлил этиш; - кўкаламзорлаштиришдаги манзарали ўсимликларни парваришлаш технологияларини илмий асосда такомиллаштириб бориш; - мустақил равишда илмий тадқиқот олиб бориш, кўкаламзорлаштирилган ҳудудларда илмий тажрибалар ўтказиш; - илмий ҳамда илмий-техник адабиётларни ўрганиши, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот натижаларига хулосалар бера олиш; - илмий тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот коммуникацион технологияларини қўллаган ҳолда илмий нашрларни тайёрлаш; - аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли қурилиш соҳаси бўйича илмий изланишлар методикаси ва чуқур билимларни таъминлаб берувчи мутахассислик фанларининг замонавий услубларини билиш;

			<ul style="list-style-type: none"> - мутахассислик фанларини ўрганиши, чуқур назарий билимлар шаклларини таъминлаб бериши, кўкаламзорлаштириш соҳаси, шу соҳадаги илмий тадқиқотлар методикаси ҳамда махсус фанларни ўқитиш бўйича амалий билим ва кўникмаларни шакллантириш; - замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув тарбиявий фаолиятнинг интерактив методларини қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориш; - аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш, боғ парк қурилиши ва лойиҳалаштириш асослари фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориши, ўқув-таништирув, ишлаб чиқариш-технологик малака амалиётларига раҳбарлик қилиш; - ўқув услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машғулотларидан қўлланмалар, тарқатма материаллар, ўқув фанлари ишчи дастурларини, календар режа, талабалар билимини рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўқув услубий хужжатларни тайёрлаш; - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланиш; - ўз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиш бўйича билим, малака ва кўникмаларга эга бўлиши зарур.
3.	5A411202	Манзарали боғдорчилик	<p>Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш таълим йўналиши бўйича бакалаврлар билиши шарт бўлган барча талабларни мутахассислиги бўйича магистр янада юқори даражада билиши ва бажариши керак.</p> <p>Бундан ташқари у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - манзарали боғдорчиликни ривожлантириш стратегиясининг мазмун-моҳиятини тушуниш ва амалга ошириш; - манзарали боғдорчиликда дарахт ва буталарининг уруғчилигини илмий асосда ташкил этиш; - манзарали дарахт ва буталарни селекцион асосда танлаш ва манзаравийлигини баҳолаш бўйича тадқиқотлар ўтказиш; - манзарали дарахт ва буталарнинг кўчатларини етиштириш ва шакл бериш технологиясини ишлаб чиқиш; - ландшафт дизайни учун манзарали дарахт-буталар ва гулларнинг илмий асосланган ассортиментини тузиш; - боғ-парклардаги манзарали дарахтларни экиш ва парваришлаш ишларини ўтказишни илмий асосларини ишлаб чиқиш; - вертикал кўкаламзорлаштириш учун манзарали, доим яшил ва гулловчи лиана ўсимликларининг илмий асосланган ассортиментини тузиш; - манзарали боғдорчиликда турли ландшафт композициялари яратишнинг илмий асосланган усулларини ишлаб чиқиш; - мустақил равишда илмий тадқиқот олиб бориш, манзарали боғдорчилик объектларида илмий тажрибалар ўтказиш;

			<ul style="list-style-type: none"> - илмий ҳамда илмий-техник адабиётларни ўрганиши, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот натижаларига хулосалар бера олиш; - илмий тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот коммуникацион технологияларини қўллаган ҳолда илмий нашрларни тайёрлаш; - манзарали боғдорчилик соҳаси бўйича илмий изланишлар методикаси ва чуқур билимларни таъминлаб берувчи мутахассислик фанларининг замонавий услубларини билиш; - мутахассислик фанларини ўрганиши, чуқур назарий билимлар шакллари таъминлаб бериши, манзарали боғдорчилик соҳаси, шу соҳадаги илмий тадқиқотлар методикаси ҳамда махсус фанларни ўқитиш бўйича амалий билим ва кўникмаларни шакллантириш; - замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув тарбиявий фаолиятнинг интерактив методларини қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориш; - манзарали боғдорчиликнинг назарий асослари, манзарали дарахт-бута кўчатларини етиштиришнинг замонавий технологиялари фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориши, ўқув-таништирув, ишлаб чиқариш-технологик малака амалиётларига раҳбарлик қилиш; - ўқув услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машғулотларидан қўлланмалар, тарқатма материаллар, ўқув фанлари ишчи дастурларини, календар режа, талабалар билимини рейтинг назорати жадвалини тузиш ва бошқа ўқув услубий хужжатларни тайёрлаш; - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланиш; - ўз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиш бўйича билим, малака ва кўникмаларга эга бўлиши зарур.
--	--	--	---

Ўзбекистон Республикаси
Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси

Ўрмон хўжалиги илмий-тадқиқот институти директори

(Handwritten signature)

Н.Ж.Бакиров

А.Х.Хамзаев

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва баллиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим нуналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Қибрай тумани

“30” июль 2020 йил

Қатнашдилар: Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жониқулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат кўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат кўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси раиси – Ш.Абдуразақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбаликсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни химоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саймазаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиэкинлари ва картошқачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-муҳит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори-С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жиҳатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори-Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва кишлок хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори-Ў.Умурзақов, Самарканд ветеринария медецинаси инситути ректори-Х.Юнусов, Андижон кишлок хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори-К.Комилов, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламов, ТДАУ Нукус филиали директори-Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори-А.Жўраев, ТошДАУ ўқув-услубий бошқармаси бошлиғи-М.Атабаев, таянч ва турдош олий таълим муассасаларининг факультет деканлари, кафедра мудирлари ва етакчи профессор-ўқитувчилари ва таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодий ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари иштирокида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инobatга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича хорижий тажрибалар асосида тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокамаси.

Сўзга чикди: А.Холиков – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодий ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилдан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифалар, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ҳисоботлари ва таклифлари асосида хорижий тажрибаларни инobatга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази тизимидаги илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан тақриздан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги

343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш катнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшитилди: ТДАУ ректори Б.А.Сулаймонов – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қароридан белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналарнинг таклифлари асосида **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб таълимнинг кредит-модуль тизимида тайёрлаш йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш кунини деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддати 2 йил этиб белгиланади. Бакалаврият таълим йўналишларининг сиртки таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич жорий этилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан ривожланган хорижий тажрибалар асосида қуйидаги 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалар ишлаб чиқилди:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
	Бакалаврият таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экин агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уругчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошқачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалик маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уругчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошқачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали богдорчилик

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетидида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига белгиланган муддатда тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ,
ўрмон ва баллиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти,
бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари
бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб
чиқарувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Қибрай тумани

“30” сентябрь 2020 йил

Биз қуйида имзо чекувчилар - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи – Ш.Жоникулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари Кенгаши раиси - А.Хаитов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбаликсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Қурбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси - М.Тулаходжаева, Богдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Қувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Богдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиэкинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ

хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори - С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори - Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори - Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори - Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори - К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори - Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори - А.Жўраев, Тошкент давлат аграр университети ўқув ишлари бўйича проректори - С.Исламовлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режаларининг мазмуни билан таништириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
	Бакалаврият таълим йўналишлари	
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	<i>Агрономия (анорчилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (дончилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (пахтачилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (мойли экинлар)</i>
	5410200	<i>Агрономия (шоличилик)</i>
	5410200	<i>Агрономия (ем-хашак экинлари)</i>
	5410200	<i>Агрономия (соя экинни агротехникаси)</i>
	5410200	<i>Агрономия (техник экинлар)</i>
	5410200	<i>Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)</i>
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали богдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошқачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва поллизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон Қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги кадрлар ва ўқув юртлари бошқармаси бошлиғи

B. ABDULLIMOV
VA O'QUV
YURLARI
BOSHQARMASI
A. Холиков

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиғи

DEVONXON
B. Муродов

Вазирлар Маҳкамаси ҳуқуқидаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари

B. Муродов

Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси

A. Хаитов

Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари

M. Рузметов

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси

M. Бакиров

Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси раиси

B. Кўчқоров

Лимон етиштирувчилар ва экспорт қилувчилар уюшмаси раиси

N. Z. Фахрутдинов

“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиғи

SH. ABDULLAZIZOV

“Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари

R. Курбонов

Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори

N. E. Нажимов

“Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари Р.Очилов

Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузурдаги
Уруғчиликни ривожлантириш маркази
директори

 Ш.Намазов

“Ғалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш
корхонаси директори

 Б.Холмухаммедов

Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-
тадқиқот институти директори

 А.Учаров

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институти директори

 А.Хамзаев

Академик М.Мирзаев номидаги
“Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик
илмий тадқиқот институти” бош директори

 Ю.Саимназаров

Ўсимликшунослик илмий тадқиқот
институти директори

 А.Аманов

“Сабзавот-полиэ экинлари ва
картошқачилик” илмий тадқиқот институти
директори

 Р.Низомов

Тошкент давлат аграр университети ўқув
ишлари бўйича проректори

 С.Исламов

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган
5A411202-Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислигининг
малака талабларига

ТАҚРИЗ

Бугунги кунда республикамызда манзарали боғдорчиликни ривожлантириш стратегияси ишлаб чиқилган бўлиб, унда кўкаламзорлаштириш тизимига янги инновацион технологияларни жорий этиш белгилаб қўйилган. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 13 августдаги № 223-сонли “Ўзбекистон Республикасида ландшафт дизайнини ривожлантириш дастурини тасдиқлаш тўғрисида”ги қарорига биноан шаҳарларда кўкаламзорлаштириш тизимини такомиллаштириш ва манзарали боғдорчилик объектлари барпо этилмоқда.

Манзарали боғдорчиликда асосий қўлланиладиган компонент манзарали дарахт ва бута ўсимликлари ҳисобланади. Шу сабабли маҳаллий шароитга мос дарахт ва бута турларини танлаш ва уларни парваришлаш тадбирларини ўтказиш учун етук мутахассислар талаб этилади. Айниқса, манзарали дарахт ва буталарнинг уруғчилигини ташкил этиш долзарб ҳисобланади. Бугунги кунда мамлакатимизда, кўпроқ хусусий секторда манзарали дарахт-буталарни шакл берилган кўчатларини етиштириш йўлга қўйилган. Бу илғор тажрибани манзарали кўчат етиштиришга ихтисослашган давлат хўжаликларига жорий этиш учун ҳар томонама етук мутахассислар талаб этилади. Манзарали боғдорчилик соҳасида магистрлар тайёрлаш учун тузилган ушбу малака талаблари айна мақсадларни амалга оширишда муҳим ўрин тутади.

Малака талабларининг мазмуни шу каби хужжатларга қўйилган талабларга жавоб беради ва уни тасдиқлаб ўқув жараёнига тадбиқ этиш мумкин деб ҳисоблайман.

Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институти лаборатория мудир, к.х.ф.н.

У.И.Рўзметов

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган
5А411202-Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислигининг
малака талабларига

ТАҚРИЗ

Манзарали боғдорчиликни ривожлантириш стратегиясида манзарали дарахт ва буталар кўчатларини етиштириш, шакл бериш технологиясини такомиллаштириш, бу жараёнга илғор хорижий тажрибаларни жорий этиш талаб этилмоқда. Манзарали боғдорчилик соҳасига ландшафт архитектураси элементларини жорий этиш, манзарали дарахт ва бута ўсимликларини жойлаштиришда архитектуравий талабларга риоя қилиш, уйғунлашган архитектура объекти ва яшил дарахтзорлар мажмуасини янги усулларини ишлаб чиқиш замон талаби бўлиб қолмоқда.

Манзарали боғдорчиликда кичик архитектуравий шаклларни жорий этиш, яратилаётган ландшафт композицияларини эстетик аҳамиятини оширади. Шу муносабат билан манзарали боғдорчилик соҳасида магистрлар тайёрлаш мақсадида ишлаб чиқилган ушбу малака талаблари барча зарур масалаларни ўзида мужассам этган фанлар мажмуидан иборатдир.

Ушбу тақриз учун тақдим этилган малака талабларини тайёрлашда бугунги кунда жахондаги хорижий тажрибалар, турдош олий таълим муассасаларининг тажрибалари ҳамда шу соҳада ўтказилган илмий ишлар натижаларидан кенг фойдаланилган.

Малака талаблари шу каби хужжатларга қўйиладиган талабларга мос ҳолда тайёрланган бўлиб, уни манзарали боғдорчилик соҳасида малакали кадрлар тайёрлаш жараёнига жорий қилиш мумкин деб ҳисоблайман.

Тошкент архитектура ва қурилиш
институти доценти, а.ф.н.

А.В.Ветлугина

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган
5A411202-Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислигининг
малака талабларига
ТАҚРИЗ

Кейинги ўн йилликда республикада кенг миқёсдаги бунёдкорлик ишлари амалга оширилмоқда. Намунавий лойиҳалар асосида замонавий уй-жойлар ҳамда маданий-маиший аҳамиятга эга бўлган қурилиш объектлари қурилиб, фойдаланишга топширилмоқда. Бу каби ишлар ўз навбатида юқори савиядаги кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ишларини амалга оширишни талаб этади. Манзарали боғдорчиликдаги дарахт ва буталарни ассортиментини маҳаллий шароитларни ҳисобга олган ҳолда тузиш долзарб масала ҳисобланади. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 11 майдаги ПҚ-2966 сонли “Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида” ги қарорида республикада ўрмон хўжаликларида етиштириладиган манзарали дарахт ва бута ўсимликлари ассортиментини кенгайтириш, манзарали кўчатзорлар ташкил этиш ва уларда кўчат етиштиришнинг замонавий агротехник усуллари қўллаш белгилаб қўйилган.

Манзарали боғдорчилик мутахассислиги бўйича магистрларнинг малака талаблари шу соҳа учун малакали кадрларни тайёрлашга хизмат қилади. Мутахассисларни тайёрлашда ўқитилиши режалаштирилаётган фанлар манзарали боғдорчилик соҳасидаги замонавий ютуқларни камраб олган бўлиб, уларни юқори савияда ўқитиш имкониятларини яратиб беради. Ушбу мутахассисликни битирган магистрантлар манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш корхоналарига ишга келган кундан бошлаб билиши ва бажара олиши зарур бўлган билимлар ва кўникмаларни шакллантириш ушбу малака талабларининг асосий мақсади ҳисобланади. Малака талабларини тайёрлашда ривожланган хорижий давлатлар тажрибалари ҳам таҳлил этилган. Тақриз учун тақдим этилган мазкур малака талаблари шу каби масалаларини ўзида мужассам этган замонавий талаблар мажмуидан иборатдир.

Тошкент давлат аграр университети томонидан тайёрланган 5A411202-Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислигининг малака талаблари ДТС га мос келади ва ундан шу соҳада юқори малакали кадрлар тайёрлаш жараёнида фойдаланиш мумкин деб ҳисоблайман.

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси
Ўрмон хўжалигини ривожлантириш,
кўпайтириш ва қайта тиклаш
бошқармаси бошлиги

Ў.Т.Давронов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналиши бўйича Мувофиқлаштирувчи Кенгаш “Аграр, ўрмон, балиқчилик хўжалиги ҳамда қишлоқ хўжалигида менежмент” ўқув-услугий бирлашмаси йиғилишининг 4-сонли

БАЁННОМАСИ

“5” август 2020 йил

Қибрай тумани

Қатнашдилар: Бирлашма раиси—Б.А.Сулаймонов

Аъзолари: ТошДАУ, ТИҚХММИ, СамВМИ, АндҚХАИ, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари ўқув ишлари бўйича директор ўринбосарлари, ўқув-услугий бошқарма (бўлим) бошлиқлари, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва таклиф этилганлар

Ўқув-услугий бирлашма котиби: Ўқув-услугий бошқармаси ўқув ишлари бўйича инспектори Д.М.Мустафакулов

Ўқув-услугий бирлашманинг 38 нафар аъзоларидан 31 нафари ҳамда таклиф этилганлар 7 нафар.

КУН ТАРТИБИ:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимида ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инobatга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ва **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди: Ўқув-услугий бирлашма раиси Б.А.Сулаймонов:

1. Ҳаммангизга маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 июлдаги “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич **25 та** бакалаврият таълим йўналишлари ҳамда **33 та** магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимида кадрлар тайёрлаш тизими йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддатини 2 йил этиб белгиланади. Бакалаврият таълим йўналишларининг сиртки таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич йўлга қўйилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, **25 та**

бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга ошириладиган кенг қамровли ислохотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси институти ректори Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори Э.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори А.Жўраев университет профессорлари Х.Атабаева, Р.Дусмуратов, Х.Кимсанбоев, У.Норкулов, доцентлар З.Юлдашева, А.Хакимов, М.Атабаевлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2020 йил 30 июлда қабул қилинган ПҚ-4795-сонли қарори республикамизда аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш, қишлоқ хўжалиги соҳаси учун юқори малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлаш, кадрлар истеъмолчиларининг талаблари асосида тор мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш тизимини тартибга солиши ҳамда ўз вақтида қабул қилинган қарор эканлиги ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори С.Исламов-Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар бўлган реал эҳтиёжлари, уларнинг касбий малака ва тажрибасини ошириш борасида амалга ошириладиган ишлар тўғрисида таклифлари ва фикрлари-мулоҳазалари асосида ишлаб чиқилди. Таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда Япония, Хитой, Корея, Индонезия, АҚШ, Германия, Англия каби ривожланган хорижий давлатларнинг энг илғор тажрибасилари чуқур ўрганилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медецинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, ТДАУнинг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва

корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида қуйидаги бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият юритаётган илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан экспертизадан ўтказилди:

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
Бакалаврият таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (экин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (экин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зооинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаламзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошқачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)

№	Бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гуруҳлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озик-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гуруҳлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошқачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Кун тартибдаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартдаги ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйругида белгиланган вазифаларни

ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетидида ташкил этилган ижодий ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалаврият таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

5A411202 - Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислиги малака талабларини ишлаб чиқишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5A411202 - Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислиги малака талабини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 11 майдаги ПҚ-2966-сонли “Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 19 августдаги “Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4421 сонли қарорига асосан Тошкент давлат аграр университети ва унинг филиаллари ҳамда кишлоқ хўжалиги таълими ва илм-фанни янада ривожлантиришнинг устивор йўналишлари кишлоқ хўжалиги инновацион ресурстежамкор технологияларни қўллаш, “ақлли кишлоқ хўжалиги” ва рақамлаштирилган агротехнологияларни жорий қилиш бўйича замонавий билимларга эга бўлган кадрлар тайёрлаш, ўқув лаборатория базасини модернизациялаш, фан дастурида соҳа бўйича замонавий ишлаб чиқариш жараёнлари, юқори унимли ва ресурстежамкор илғор технологиялар соҳасидаги билимларни шакиллантиришга қаратилган вазифаларни акс эттирилган.

Малака талабини ишлаб чиқишда магистратура мутахассислиги битирувчиларига кадрлар истеъмолчилари томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган. Олдинги магистратура мутахассислиги ўқув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда янги малака талаби бўйича “Умумметодологик фанлар” блокидаги фанларнинг улуши икки баравар қисқартирилди.

Мутахассислик ўқув режасида умумметодологик фанлар блоки 13% ни, мутахассислик фанлари блоки 52% ни, танлов фанлари блоки эса 35% ни ташкил этади.

Ушбу малака талаби “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг максоди ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халкнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкларнинг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, магистратура мутахассислигининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди.

5А411202 - Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислигига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тарақиётининг истикболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Ўқув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

**5A411202 – Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислиги
малака талабларини малака талабларини халқаро тажрибалар билан
қиёсий таққослаш тўғрисидаги таҳлилий маълумотлар**

Ушбу таълим йўналиши малака талабларининг лойиҳасини ишлаб чиқаришда АҚШ, Германия, Япония мамлакатлари олий ўқув юртларида манзарали боғдорчилик учун кадрлар тайёрлаш тажрибасидан фойдаланилди.

Ушбу малака талабларини ишлаб чиқишда хорижий мамлакатлардаги манзарали боғдорчилик учун кадрлар тайёрлаш вақтининг кўп қисми илмий тадқиқот ишларини ўтказишга ажратилганлиги ҳисобга олинган. Шундан келиб чиқиб, малака талабларида илмий тадқиқот ишларига талаблар киритилди. Хорижий давлатлар таълим дастурларида мутахассислик фанларининг кўпчилиги архитектура йўналишига қаратилган. Бизнинг шароитимизда эса манзарали ўсимликларни биологияси ва экологияси, етиштириш технологияси ва шаҳар шароитларида парваришлаш агротехникасига эътибор берилди.

Манзарали боғдорчилик учун кадрлар тайёрловчи хорижий университетларнинг кўпида магистратура мутахассисликларининг ўқиш муддати 1-2 йил килиб белгиланган. Шуларни ҳисобга олган ҳолда, ўқиш муддатлари мувофиқ равишда 2 йил бўлиши белгиланди.

Хорижий мамлакатларда олий аграр таълим магистрларига келгуси ишлари хусусиятидан келиб чиқиб, уларнинг танлови бўйича фан ўрганиш имкониятини бериш, яъни таълимни демократлаштиришни назарда тутишини эътиборга олиб, ушбу малака талабларида танлов фанларидан оладиган билимлар бўйича талаблар киритилди.

Ўқув ишлар бўйича проректор

С.Я.Исламов

Илова

**5A411202- Манзарали боғдорчилик магистратура мутахассислиги бўйича
таълим дастурининг тузилиши**

Т/р	Фанлар блоклари ва блокларининг номлари	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларда
1.00	Умумметодологик фанлар	240
1.01	Илмий-тадқиқот методологияси	60
1.02	Махсус фанларни ўқитиш методикаси	60
1.03	Амалий хорижий тил	120
2.00	Мутахассислик фанлари	930
2.01	Манзарали боғдорчиликда илмий-тадқиқот услублари	150
2.02	Манзарали дарахтлар биоэкологияси	150
2.03	Манзарали боғдорчилик назарияси	210
2.04	Манзарали ўсимликлар навшунослиги	210
2.05	Композиция асослари	210
3.00	Танлов фанлари	630
	Жами:	1800
4.00	Илмий фаолият	1800
4.01	Илмий-тадқиқот иши ва магистрлик диссертациясини тайёрлаш	780
4.02	Илмий семинар	180
4.03	Илмий-педагогик иш	360
4.04	Илмий амалиёт (стажировка)	480
	ЖАМИ:	3600
5.00	Аттестациялар	540
	ҲАММАСИ	4140

Ўқув ишлари бўйича проректор

С.Я.Исламов

Мастер первого уровня в садовом дизайне

ISAD - Istituto Superiore di Architettura e Design

Европейский мастер 1-го уровня, утвержденный EABNES, рассчитанный на один год, предназначен для обеспечения прочного образования для реализации «зеленой зоны», разумного распоряжения его элементами и организации каждого этапа. В конце ежегодного курса выпущены 60 кредитов ECTS (европейские кредиты).

Он сформулирован в основных учениях и дополнительных учениях. Он завершается стажировкой и сопровождается дополнительными мероприятиями, открытыми для всех. Основные учения освещают историю и культуру сада, климат, ботанику, номенклатуру и распознавание растений, структурные элементы (водоотвод, использование материалов, мебель), проектирование, рисование (свободный, технический и САПР) и связь.

Дополнительными учениями являются экологический комфорт и юридические и экономические аспекты, зоны игровых площадок, предназначенные для животных и животных объекты.

Стажировка, продолжающаяся не менее шести недель, будет соответствовать процессу обучения. Поскольку курс посвящен заинтересованным и мотивированным молодым людям с развитой общей культурой, а не специалистам, будет проведен тест на доступ к оценке подготовки студентов и калибровке сложности и разнообразия предметов в соответствии с их реальными потребностями.

Чтобы обогатить издание этого года, многие семинары и встречи с итальянскими и зарубежными огородниками, экскурсии в «Большие сады» Милана и Ломбардии и учебную поездку в Европейский город.

Мастер в Garden Design находится под спонсорством ордена Миланского архитектора.

ПРОЕКТНАЯ ОБЛАСТЬ (СЕМИНАР)

- Семинар 1: Частный сад
- Семинар 2: Общественный сад
- Тематический семинар
- Диссертация

ОБЛАСТЬ ПРОЕКТНОЙ ПОДДЕРЖКИ

- CAD: AutoCAD 2D и 3D
- Ботаника
- Искусство и ландшафт
- Иллюстрация и графика
- История сада
- Портфолио проектов
- Сафари в саду
- Интернатура

Стипендии

Мастер первого уровня в дизайне сада - АА 2017/2018

Аккредитованный EABNES - Европейским советом по аккредитации высших учебных заведений при спонсорстве Ордена архитекторов Милана.

Предоставление стипендий N.2 для обучения итальянских и иностранных студентов:

- Студенты из Италии и ЕС: стипендия N.1 для частичного покрытия равна 50% на общую сумму € 5.825,00 за обучение в размере € 11.650,00 (исключена аккредитация и налоговый экзамен EABHES)
- Студенты, не являющиеся членами ЕС: стипендия N.1 с частичным покрытием, равная 50%, на общую сумму € 6.225,00 за обучение в размере € 12.450,00 (исключена аккредитация EABHES и налоговый экзамен)

Мастер будет проходить с 7 ноября 2017 года по 27 июля 2018 года с обязательной посещаемости с понедельника по пятницу с 14:00 до 17:00 в ISAD - Istituto Superiore di Architettura e Design.

Учебная программа включает стажировку в самых престижных учебных заведениях и фирмах. Мастер будет проводиться преподавателями-профессионалами в данной области, как указано в программе, опубликованной на веб-сайте www.isad.it.

Требования к участию в отборе

Участие в конкурсе открыто для кандидатов, которые не имеют других стипендий и отвечают следующим требованиям:

- Выпускники в области архитектуры, дизайна и строительства (3 или 5 лет)
- Выпускники ботаники, сельское хозяйство, лесные науки, экологические науки (3 или 5 лет)
- Выпускники 3-летней программы в аккредитованной школе дизайна

Документы, которые необходимо отправить

- Форма участия полностью заполнена
- Письмо о назначении
- Биографические данные с кратким личным профилем
- Портфолио в формате A4 с максимальным количеством страниц на 10 страниц, которые иллюстрируют проектные работы во время окончания университета / диплом о высшем образовании с передачей кредитов и итоговой декларации общего итога общей оценки (ГПД), в которой говорится, что студент не проводит никаких других стипендий

Сроки

Отбор для участия в стипендиях будет проводиться на основе оценки учебных программ, портфеля и диплома о высшем образовании с переводом кредитов и итогового общего тезиса (GPA). Эти документы должны быть отправлены по адресу coordinamento@isad.it, не позднее пятницы, 15 сентября 2017 года.

Оценка и отбор победителей

Результаты будут сообщены в течение 26 сентября 2017 года.

У кандидатов есть 48 часов, чтобы принять стипендию, отправив письмо по адресу coordinamento@isad.it. С момента принятия победитель получает 5-дневный срок для подачи заявки на курс и отправляет копию платежа за налог с надписью в размере 3.150,00 евро. Если победитель не примет стипендию или если победитель не отправит заявку до запланированного времени, стипендия будет считаться отказанной, и Комиссия может назначить ее другому кандидату.

NB Пожалуйста, ознакомьтесь с соответствующей оплатой за обучение и графиком платежей.

Образовательные программы предлагаются на следующих языках:

•

Английский

Course - Programs in Garden Design

Inchbald School of Design

Courses in Garden Design

The Inchbald School of Design pioneered garden design training in the UK, providing courses that focused on garden design for the domestic environment. This remains our speciality, but we have expanded and refined our garden design courses to accommodate the increased demand for professionalism.

The garden design school maintains strong connections with the garden design profession enabling us to place students with established designers. We continue to pride ourselves on the success of our students in the marketplace. Front-runners in the world of garden design include Inchbald garden design graduates.

Our Garden Design Courses

The comprehensive one-year course for the Diploma in Garden Design prepares students to enter the garden design profession. Through a series of practical design projects, underpinned by an understanding of garden design principles and concepts, students develop skills in garden design, design analysis, planting design, hard landscaping and construction, drawing and presentation.

The more academically focused Postgraduate Diploma and Master's Degree courses in Garden Design are designed for students who require a greater intellectual depth in their studies.

Cost & Fees

- Diploma: £22,945.00 inc VAT. An Instalment Plan is available, please ask the Course Administrator.
- Postgraduate Diploma: £29,960.00 inc VAT. An Instalment Plan is available, please ask the Course Administrator.
- Master: £5,000.00 inc VAT.

This school offers programs in:

- English